

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRISKE SVOJINE

KLASA 3 (6)

IZDAN 1 FEBRUARA 1938.

PATENTNI SPIS BR. 13872

I. G. Farbenindustrie Aktiengesellschaft, Frankfurt a. M., Nemačka.

Postupak za spravljanje trajnih preparata vitamina — A i — D.

Prijava od 20 aprila 1937.

Važi od 1 oktobra 1937.

Naznačeno pravo prvenstva od 25 aprila 1936 (Nemačka).

U masti rastvorljivi vitamini A i D, kao što je poznato, raspadaju se lako usled kiseonika vazduha. Za prevodenje ovih u trajan oblik, moralo se, ove rastvoriti u ulju i uljane rastvore, ili neposredno ili posle prerade u čvrste mase na pr. čokolade, upotrebljavati.

U nekim slučajevima je poželjno, ove trajne oblike spravljanja domešati neposredno pre upotrebe hrani ili stočnoj hrani. Ravnometerna podela može se i pri upotrebi uljanih rastvora vitamina, samo teško postignuti, pošto se stvaraju grude, koje mnogo otežavaju daljnje mešanje. Iz tog razloga su već vršeni eksperimenti za spravljanje praškovite i za posipanje sposobne trajne vitamske izrade. Tako su mešali mleveno seno sa rastvrom D vitamina u ulju; pri tome se pokazalo da kod ove mešavine film ulja može biti tako tanak, da više nema nikakva zaštita D vitamina, vredna spomena, već posle nekoliko meseci takvi preparati gube glavni deo svog dejstva.

Sada je pronađeno, da biljni čeliasti materijal bogat na masti, sa sadržinom masti od najmanje 5%, vrši na vitamine A i D rastvorljive u masti, dovoljno zaštitno dejstvo. Verovatno biljne čeliye usisaju vitamine i zatim na isti način zaštite od napada kiseonika vazduha, kao što normalno zaštite biljke vitamine, koje se nalaze u njima.

Za postizanje ovog zaštitnog dejstva, potrebno je ove u ulju rastvorljive izrade vitamina, u kojima vitamini nisu vezani u čelijama, samo mešati sa biljkastim će-

lijastim materijalima, bogatim na mastima, kao što su zrna solje, repice, zob ili istrljane klice žita. U odnosu na najčešće primenjena ulja, kao stabilizatore vitamina, rastvorljivih u masti, pokazuju biljne čeliaste materije bogate na masti u glavnom tu prednost što mnoge od njih na prime gore naročito spomenute, imaju osobinu, što su sa spolja suve i nezamazane, što se pomoću istih mogu dobiti naročito trajna spravljanja A i D vitamina, koja se mogu posipati. To važi i za ona spravljanja, koja se dobivaju i mešanjem spomenutih biljkastih čeliastih materijala bogatih na mastima i sposobnih za posipanje sa uljanim rastvorima rastvorljivih u masti vitamina. Spravljanja zadnjeg spomenutog načina pokazala su se kao naročito prikladna.

Primer 1.

1000 tež. delova klice žita dodaje se jedan tež. deo 1%-nog rastvora vitamina D u sezamovom ulju i izradi se potpuna mešavina sa 24-satnom koturanju u bubenju iz porcelana. Dobiveni proizvod ne razlikuje se u izgledu i hvatanju od neobradenih klica žita. Još posle jedne godine ima potpuno dejstvo, koje se prema dodatoj količini vitamina D može očekivati.

Primer 2.

1000 tež. delova krupno mlevenih zrna soje mešaju se sa 10 delova koncentra-

